

under tvenne månaders tid quardröja.

Med djupaste Vördnad trohet och nit har jag nåden framhärda

Högborne Storfurste, Cesarevitsh och Tronföljare
Eders Kejserliga Höghets
underdånigste tjenare
Joh. Vilh. Snellman.

10

200 *ANSÖKAN TILL UNIVERSITETET 12.VII 1837*
HUA, Centralförvaltningens arkiv

Magnifice Domine Rector
så ock
Amplissimum Consistorium

20

Hos Eders Magnificence och Amplissimum Consistorium vågar jag ödmjukast anhålla om gunstig recommendation till Universitetets Högkansler, i afseende å min gjorda begäran om nådigt tillstånd att på tvenne månader besöka konungariket Sverge; framhårdande jag

Eders Magnificences
så ock
Amplissimi Consistorii
ödmjukaste Tjenare
Joh. Vilh. Snellman.

30

201 *J. V. SNELLMAN — C. J. LÉNSTRÖM 12.IX 1837, ÖVERSÄTTNING*
Havu, I., Snellmaniana. Helsinki 1970

Kunnon Veikko!

40

Lähinnä kiitosta oleskelustani Upsalassa seuraa, kuten näet, pyyntö jatkuvasta suosiosta ja ystävydestä, näin kuuluva: tee hyvin ja suopean lupauksesi mukaisesti lähetä kustantajallesi suositus allekirjoittaneen laatimalle käsikirjoitukselle »Lärobok i Psychologien».

Asianlaita on tämä: Sinun rohkaisemanasi päätin yrittää sellaisen kirjoittamista. Tilasin heti suomesta, mitä minulla oli entuudestaan sen suuntaisia käsikirjoituksia. Niitä odotellessani panin aivot, käden ja kynän toimimaan. Nyt on odotukseni joutunut häpeään — kuten oletan asiamieheni poissaolon tähden Helsingistä — mutta sillä välin on uusi käsikirjoitus siinä määrin edistynyt, että viikon lopulla toivon voivani kirjoittaa nimilehden ja esipuheen, oikeastaan jälkipuheen sillä se on resonemangia siitä, mikä on resoneerattu loppuun — tarkoitan kirjaa.

50

Tämä miehekäs päätös ja sen toteuttaminen on pidentänyt oleskeluani täällä, mutta myös menojeni lukua. Jos näin ollen taloudelliset toiveeni toteutuvat, olisi se minulle erittäin mieluista — luonnollisesti enemmän, jos samalla henkiset. Näiden molempien keskinäisestä suhteesta voi haastella suunnilleen kuin Dumbom, jota erikoisesti ilahdutti: »miten Heramme on niin hyvin järjestänyt, että virtoja on sijoittunut kaikkialle, missä on suuria kaupunkoja».

Luettavani on, Hegeliä lukuunottamatta, pääasiallisesti ollut sanoma-lehtikirjallisuutta, sielun muonaa, johon olen jo suuresti tympeytynyt. Uskallan väittää, ettei siitä mitään hyvää seuraa ja että maan yliopistot eivät koskaan voi vaikuttaa massaan ja antaa sille järkevämpiä käsityksiä valtiosta ja yhteiskunnasta, ennenkuin yliopistot itse osallistuvat päivän poliittisiin taisteluihin. Kirjallisuuden seuran lehteä en ole nähnyt kenelläkään muulla kuin kirjastonhoitaja Arvidssonilla, mutta sitä vastoin olen kuullut siitä paljon huudetun ja sitä haukutun. Eiköhän sen mukana tuleva poliittinen lehti voisi asianomaisille tuoda kirjallista seuralaistaan ja sillä itsellä olla painavaa sanottavaa.

10

Ohimennen sanoen saan valmistaa Sinua kirpeään artikkeliin kirjallisuuslehden arvostelujen johdosta. Se on valmisteilla, jos oikein muistan Linköpingissä. Voin luonnollisesti toivoa Sinun rauhallisesti ottavan sen vastaan voidaksesi malttia menettämättä vastata siihen.

Aikomukseni oli lähettää kirje erään maanmieheni, teologian lisen-siaatin Lillen, mukana, mutta myöhästyin. Odotan kuitenkin, että hän käy luonasi ja saa vastauksesi minulle.

Esitä ystävällinen tervehdykseni Palmlundille ja Tullbergille.

Olen kunnioittaan ja ystävyydellä
Veljesi Joh. Vilh. Snellman

20

Tukholma syyskuun 12:ntena 1837.

202 J. V. SNELLMAN — K. A. NICANDER 13. XI 1837 *Riksarkivet, Flachska autografsamlingen*

*H:r Karl August Nicander
i Stockholm.*

30

Min Heders Broder!

icke för att uppfylla artighetens fordringar, utan mitt innersta sinnes, skrifver jag Dig detta, samt — med broderlig tacksägelse för visad vänskap och förtrolighet jemte thy åtföljande glada stunder. Major e longinquo reverentia — item amor & desiderium. Sannerliga jag trodde Sverge skulle blifva mig ett land, der mjölk och honug flyter, ehuru icke för mig ett förlofvadt; nu erkänner jag likväl, att jag med lugnt och tåligt mod skulle — till börja med 1/2 decennium — trampa och klifva i ett par Svenska stöflar, utan att anse mig vara i svåra skor — hvilket (i parentes sagdt) också hvarje skomakare skulle finna absurdt, då fråga är om stöflar.

40

Gör det Dig icke ledsen att höra, hvarföre Ditt Fädernesland i mitt tycke är afundsvärdt, så kan Du genomgå följande:

Pro Primo: Löper andan lätt, der andelig frihet (h<oc> e<st>) frihet att andas) finnes. En Syllogism så klar, som den luft hvilken sjelfva Syllogismen innehåller, nem<lige>n Frihetens.

2:o Är i omständigheter, sådana de i præmissen till denna Syllogism förefinnas, mångfalden af missbruk ett landskap med berg och dalar, uti hvilket det hufvudsakligaste i lifvet skördas kan, nemligen *motion*. Du tycker säkert icke, med mängden, att här af finnas Guds gåfvor, ty Du vet väl att, ehuru kort den tid är, under hvilken vi gona oss med lutfisk och ölost, likväl det andliga lifvets pulsar förr hota upphöra med sitt tick, tack, än det lekamliga. Apropos, då nu en gång den fördömda lutfisken

50